

نگاهی اجمالی به رویداد های سیاسی جهان در سال ۸۵

خدا حافظ کله شق ها!

محسن آذری

مشروعیت خود را از دست داده و افکار عمومی این کشور بر شکست بوش مهر تأیید زده اند.

اما این، تمام حکایت ناکامی نومحافظه کاران در سال ۸۵ نبود هنوز موج غافلگیر کننده ای از حوادث در خود خاورمیانه در راه بود. متحدان آمریکا در جایی که همه آن را قلب جهان می شناسند با شکست های سهمگین تر از هفتم نوامبر روبرو شدند.

برای نخستین بار اسرائیل جنگ ۳۳ روزه راه جنبشی تازه نفس ساخت. به تعبیر تحلیلیگر سسی ان ان این یک سونامی برای کاخ سفید بود. تأثیرات پیروزی بی سابقه حزب الله به تغییر معادلات داخل لبنان محدود نماند که کفه توازن قدرت را در کل خاورمیانه به سود جبهه مقاومت دگرگون ساخت. سیدحسن در میان نگاه بهت زده اعراب، اعتماد به نفس و باور پیروزی را به اردوی از هم گسیخته امرای عرب بازگرداند. در گرمای این پیروزی، سوریه نفس راحتی کشید، حماس سد حصر و انزوا را شکست و اسلام گرایان به پیروزی های تازه از جمله در انتخابات بحرین دست یافتند. با این رشته حوادث، دور رشته نزاع آغاز شد.

نزاعی در درون نظام سیاسی اسرائیل و آمریکا که در تل آویو «دان حالوتس» قربانی اصلی این شکست شد و نزاع دوم بویژه در پایان سال ۸۵ خود به جریان افتاد که صحنه تازه ای از یک رویارویی میان مخالفان و موافقان سیاست جهانی آمریکا به نمایش گذاشت.

بود که اشتباهی سیری ناپذیری برای ادامه این کارزار خونین داشتند، نه آه و ناله کودکان و زنان عراقی و جدان خفته آنان را به خود آورد و نه هشدار و تحذیر عالمان و عقلای سیاست توانست افسار را بر اسب سرکش قدرت طلبی آنان باشد. از پام خاورمیانه اگر به سیر حوادث بنگریم جهان همچنان آشفته و سرگردان است و دنیای رسته از بند کمونیسیم هنوز در تب دوران گذار می سوزد و سهم و قسمت ملت های خاورمیانه نیز از این دوران، جنگ است و بحران.

تولد در میدان

اما کمی آن سوی میدان جنگ، جهان حوادث دیگری از جنس زیستن و امید تجربه کرد. صدای پای جنبش های تازه در گوش هائین افکنده که نوید یک بیداری و آگاهی سیاسی را همراه داشت.

سال ۸۵ که به نیمه رسید نخستین میوه های این نهال بیداری به بار نشست. مخالفان جنگ و مخالفان سیاست سلطه به پیروزی های تازه در عرصه های سیاسی دست یافتند. خط شکن این پیروزی ها، جنبش های تازه نفس آمریکای لاتین بودند. هنوز کاخ سفید از شوک سقوط متحدان خود خلاص نشده بود که هفتم نوامبر از راه رسید و نومحافظه کاران این بار بزرگترین ضربه سیاسی را در خانه و موطن خویش دریافت کردند. رأی مردم آمریکا در انتخابات کنگره در نظر همه یک پیام داشت که جنگ عراق و افغانستان

سالی که بر گره های پایانی تقویم آن را ورق زدیم، آنقدر حوادث شگفت و نوید در سینه ثبت کرده است که به جرأت می توان گفت نقطه عطف جهان فردا به حساب می آید. کم نبودند وقایع مهم و بنیان کنی که سال ۸۵ را به یادها سپردند. از دریچه دوربین عکاسان و وقایع نگاران «تایم» اگر به روزهای سپری شده نگاه افکنیم سال ۸۵ نیز سزاوار آن است که همچنان نام سه گانه «جنگ، نفت و مسلمانان» به خود گیرد. دست کم در دفتر خبرنگاران، امسال این سه واژه بیش از همه کلمات و عبارات تکرار شد. به روایت دیپلمات ها هم اگر رجوع کنیم تصویر سال کهنه چیزی بیش از این نخواهد بود چه آنکه هر واقعه از وقایع بزرگ این سال، سرچشمه در یکی از این سه موضوع دارد. «انرژی و نفت»، محور حوادث سال ۸۵ است زیرا دو جنگ بزرگی که در حوالی کانون هیدروکربن جهان آغاز شده هنوز شعله هایش در دوسوی خاورمیانه زبانه می کشد. «مسلمانان» در کانون وقایع سال هستند چون اولاً سرزمین وزادگاه آنان هنوز میدان نزاع و رقابت های جهانی است ثانیاً اغلب جنبش های شگفت این سال با اراده آنان رقم خورده است. بالاخره «جنگ» حکایت هر روز این سال بود. همه ما در فضای سرب و در میان خشم و خشونت، لحظه های جانکاهی را با شهروندان مظلوم عراق، افغانستان و فلسطین سپری کردیم. گردش چرخ سیاست جهانی همچنان به دست کسانی

